Apezendaco dotrina christiana uscaras

Reproducción Facsimil de la edición original

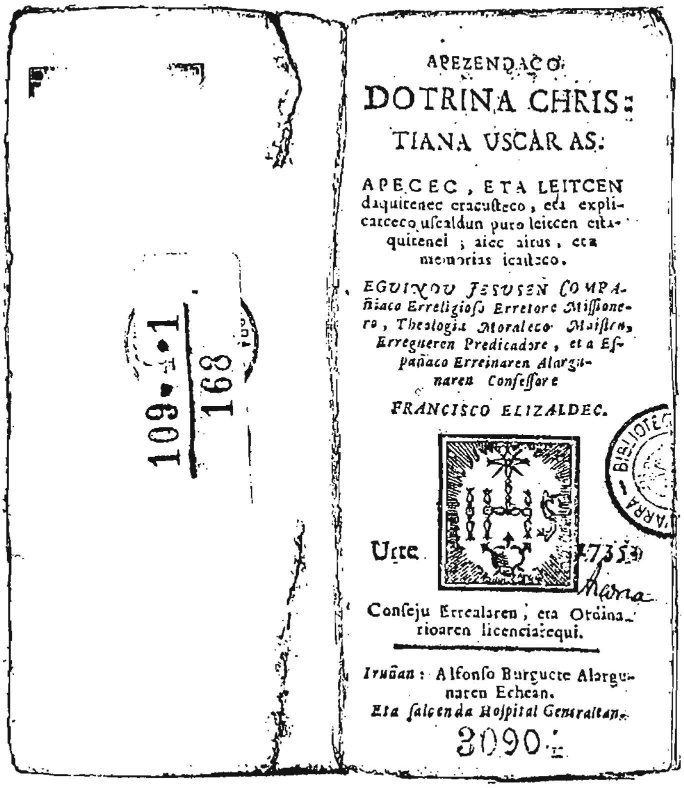
APEZENDAÇO

DOTRINA CHRIS-

TIANA USCARAS:

APECEC, ETA LEITCEN
daquitenec eracusteco, eta expli-
catceco uscaldun puro leitcen eitta-
quitenei; aiec aitus, eta
memorias icaitzco.

EGUINDU JESUSEN COMPA-
ñiaco Erreligioso Erretore Missione-
ro, Theologia Moraleco Maistru,
Erregueren Predicadore, eta Es-
pañaco Erreinaren Alargu-
naren Confessore

FRANCISCO ELIZALDEC.

Urte 1735

Conseju Errealaren, eta Ordina-
rioaren licenciarequi.

Iruñan: Alfonso Burguete Alargu-
naren Echean.
Eta salcenda Hospital Generaltan.

3090
109-1-1
168

BIBLIOTECA GENERAL DE NAVARRA

3

DOTRINA CHRISTIANA

Vſcaras.

CHriſtio fiela, obligacio daucazu, eta arracio.
Devocio andia iduquicera
ceure viocean gurucera:
Chriſto ilce gurucean,
il biardugu arren ſedean;
ilce gure ſalvaceco,
becatutic gu atraceco.
Eguin veardugu coſtumbrea
beti eguitera gurucea,
nondic vearda ceñatu,
alaber ſantiguatu.
Cer dà vada ceñacea?
irur guruce eguitea,
copetan lembicicoa,
agoan ere bigarrena;
irugarrena bularretan
viozaren ondoan,
Copetan libraceco,
eta gu apartaceco.
penſamentu gaiſtoetatic;
agoan ere itzetatic,
bularretan gu guardaceco
obra gaiſto ez eguiteco.
Cer da orai ſantiguacea?
guruce andibat eguitea

A 2 cope-

4 *Dotrina*

copetatic bularretaraño;
ſoin batetic berceraño
eguinzazu onelaſſe
eta nic eguinendut berlaſſe.

Ceñacea, eta ſantigoacea.

GUrutce Sanduaren ſeñaleagatic ✠ gure etſayetatic ✠ libera gaitzazu gure Jaun, eta Jangoycoa ✠. Aitaren, eta Semearen, eta Eſpiritu Sanduaren icenean. Amen Jesvs.

Alabatua.

ALabatua dela Aldareco Sacramentu Sandua: eta Andre Dona Maria Virginaren Concebicioa becatu originaleric bague, bere lembecico iſtante naturalean. Amen Jesvs.

Bercebat.

JAngoycoac Salvazaizala Maria Aita Jangoycoaren Alaba.

Jangoycoac Salbazaizala Maria Seme Jangoycoaren Ama.

Jangoycoac ſalvazaizala Ma-

Chriſtiana. 5

ria Eſpiritu Sanduaren Eſpoſa.

Jangoycoac ſalvazaizala Maria Trinitate Sanduaren Templo, eta Sagrarioa.

Jangoycoac ſalvazaizala Maria, gracias betea: becatu originaleric bague concebitua, ceure lembecico iſtante naturalean. Amen Jesvs.

Pater noſterra, edo Aita gurea.

AIta gurea Ceruetan zaudena ſantificabedi zure izena, etorribedi zure Erreñua. Complibedi zure vorondatea Ceruan becala, lurrean ere. Emandazaguzu egu gueuren egunoroſco oguia. Eta barcadazquiguzu gueuré zorrac, guc barcacen ditugun bezalá gu zor gaituſtenei. Eta ezcaizazula utzi tentacioan erorzera: baicic liberagaizazu gaicetic. Amen Jesvs.

Ave Maria.

JAngoycoac ſalvazaizalá Maria, gracias betea, Jau-na

6 *Dotrina*

na da zeurequi; bedeicatua zara emaſte gucien artean. Eta bedeicatua da zure ſabeleco fruitua Jesvs. Santa Mária, Jangoycoaren Ama otoiz eguinzazu gu becatariengatic orai, eta gure eriozeco orduan, Amen Jesvs.

Credoa.

SIneſtacen dut Jangoyco Aita gucis poderoſo, Ceruaren, eta lurraren Criazalearen baitan. Eta gure Jaun Jeſu-Chriſto bere Seme bacarraren baitan. Cein concebitubaize Eſpiritu Sanduaren obras. Jayoce Andre Maria Virginaren ganic. Padecituzue Poncio Pilatoren manuaren azpian: gurucificatuzute, ilzute, orzizute: jauſice infernuetara, eta irurgarren eguneán erreſucitatuce ilen erteric: Igance Ceruetara, an dago jarriric Aita Jangoyco gucis poderoſoaren eſcuyeco aldeań. Nondic etorrico baita ilen, eta vicien juzgazera. Alaber ſineſtacendut Es-

Chriſtiana: 7

Eſpiritu Sanduaren baitan. Sineſtacendut Eliza Ama Sandu Catholicoa, Sanduen Comunioa, becatuen barcacioa, Araguiaren erreſurrecioa, eta vicice ſeculacoa. Amen Jesvs.

Salvea.

JAngoycoac ſalvazaizala Erreina miſericordiaren Ama, vicice, dulzetaſuna, eta gure eſperanza. Jangoycoac ſalvazaizala: zure gana deyes gaude, Evaren Seme deſterratuoc, ſuſpiros, ayes, eta negarres negarreſco valle onran. Ea bada gure Abogada izulizazu gure gana zeure vegui miſericordiaſco oyec: eta deſterru onen buruan eracutſidazaguzu zeure ſabeleco fruitu Jesvs bedeicatu ori. O Clementiſsima! O Piadoſa! O Dulzé Virgina Maria Jangoycoaren Ama Sandua, otoiz eguizu gure gatic, mereſi dezazquigun Jeſu Chriſtoren prometimentuac, Amen Jesvs.

Jan-

8 *Dotrina*

Jangoycoaren legueco Mandamentuac.

Jangoycoaren Legueco Mandamentuac dire amar: Lembecico irurac Jangoycoaren ondrarendaco: eta bercé zazpiac proximoaren provechuarendaco.

LEmbecicoa, Jangoycoa oneſicea gauza gucien gañetic.

Bigarrena, joramentuċic vanoan ez eguitea.

Irurgarrena, jayac, eta igandeac guardacea.

Laugarrena, Aita, eta Ama ondracea.

Borzgarrena, ez ior ilcea.

Seygarrena; ez fornicacea. (edo luxuriaſco becatuan ez erortcea.)

Zazpigarrena, ez ebaſtea.

Zorzigarrena, ez falſu-teſtimonioric, ez guezurric erratea.

Bedrazigarrena, bercéren emaſtea ez deſeacea.

Amargarrena; berceren ondaſunac vide gaveantceaz deſeacea.

Amar

Chriſtiana: 9

Amar Mandamantu ebec eguitendire bietan. Jangoycoa cervizacean, eta oneſicean gauza gucien gañetic, eta proximo laguna gueuren burua becala. Amen Jesvs.

Eliza Ama Sanduaren Mandamentuac.

Eliza Ama Sanduaren Mandamentuac dire borz.

LEmbicicoa, igande, eta jayetan Meza oſoa enzutea.

Bigarrena, urtean bein verere confeſſatzea.

Irurgarrena, Bazcoa Garizumācoan comecacea.

Laugarrena, baturcea Eliza Ama Sanduac manacenduenean.

Borzgarrena, Amarren, Primiciac ongui eguitea. Amen Jesvs.

Eliza Ama Sanduaren Sacramentuac.

Elizaco Sacramentuac dire zazpi.

LEmbecicoa, Batayoa.

Bi-

10 *Dotrina*

Bigarrena, Confirmacioa.
Irurgarrena, Penitencia (edo Confesioa.)
Laugarrena, Comecacioa.
Borzgarrena, Oliadura.
Seygarrena, Orden.
Zazpigarrena, Matrimonioa.
Amen Jesvs.

Articulo Fedefcoac.

Articulo Fedefcoac dire amalaur: Lembicico zazpiac dire Divinidadearenac: eta berze zazpiac Christo gure Jaunaren humanidade Sanduarenac.

Divinidadearenac dire ebec.

Lembecicoa, finestacea dela Jangoycobat gucis poderosoa.
Bigarrena, finestacea, dela Aita.
Irurgarrena, finestacea, dela Semea.
Laugarrena, finestacea, dela Espiritu Sandua.
Borzgarrena, finestacea, dela Criazalea.

Sey-

Christiana. 11

Seygarrena, finistacea, dela Salvazalea.
Zazpigarrena, finestacea, dela Glorificazalea.

Humanidade Sanduarenac dire ebec.

Lenbecicoa, finestacea, Jesu Christo gure Jauna guizon cen becala, concebituzela, Espiritu Sanduaren obras.
Bigarrena, finestacea, jaiocela Ama Virginaren ganic, beti Virgen gueldicencela, erdi baño len, erdicean, eta erdias guero.
Irurgarrena, finestacea, pasatuzuela pasio eta eriozea gure Salvaceagatic.
Laugarrena, finestacea, jausicela Ifernuetara, eta atracituela aren beyra ceuden Arima Sanduayeç.
Borzgarrena, finestacea, erresucitatuzela irurgarren egunean ilen ertetic.
Seygarrena, finestacea, igancela Ceruetara, eta dagola jarriric Aita Jangoycoaren escuieco aldean.

Zaz-

12 *Dotrina*

Zazpigarrena, finestacea, etorrico dela, vicien, eta ilen juzgazera: onei ematecó Gloria cergatic goardatucituften aren Mandamentu Sanduac: eta gaistoei ifernua, cergatic ecituften goardatu. Amen Jesvs.

Obra Misericordiafcoac.

Obra Misericordiafcoac dire amalaur: zazpi corporaleac: eta zazpi Espiritualeac.

Corporaleac dire ebec:

Lembicicoa, Eriac visitacea.
Bigarrena, jatera ematea gosedenari.
Irurgarrena, edatera ematea egarridenari.
Laugarrena, billusiric dagonâ vesticea.
Borzgarrena, ostatu ematea Peregrinoari.
Seygarrena, Cautivoac erredimicea.
Zazpigarrena, ilen ortea.

Zaz-

Christiana. 13

Zazpi Espiritualeac dire ebec.

Lembicicoa, eracustea estaquienari.
Bigarrena, bearduenari Consejuematea.
Irurgarrena, vtsequinic doaiena Corregicea.
Laugarrena, injurien barcacea.
Borzgarrena triste dagona Consolacea.
Seygarrena, eramatea Pacienciarequi lagunaren Flaquezac.
Zazpigarrena, otoiz eguitea vicien, eta ilengatic. Amen Jesvs.

Becatu Capitaleac: deizen baitire morcaleac.

Becatu Capitaleac dire zazpi.

Lembicicoa, Sobervia: buruan.
Bigarrena, Embidia: veguietan
Irurgarrena, Gula: agoan.
Laugarrena, Ira: viocean.
Borzgarrena, Avaricia: escuetâ.
Seygarrena, Luxuria: guerruncean.

B Zaz-

Zazpigarrena, Pereza: oñetan.

Zazpi vicio eben contra, dire zazpi Virtute.

Soberviaren Contra, Humildadea.
Embidiaren Contra, Charidadea.
Gularen Contra, Templanza.
Iraren Contra, Paciencia.
Abariciaren Contra, Liberalidadea.
Lujuriaren Contra, Castidadea.
Perezaren Contra, Diligencia.

Animaren etsayac dire irur.

Lembicicoa, Mundua.
Bigarrena, Demonioa.
Irurgarrena, Araguia.

Iduqui bearditugun Virtuteac dire Zazpi.

Irur Theologaleac, eta laur Cardinaleac.

Theologaleac dire ebec.

Lembicicoa, Fedea.
Bigarrena, Esperanza.
Irurgarrena, Charidadea.

Laur Cardinaleac dire ebec.

Lembicicoa, Prudencia.
Bigarrena, Justicia.

Iru-

Irugarrena, Fortaleza.
Laugarrena, Templanza.

Arimaren potenciac aire irur.

Lembicicoa, Memoria.
Bigarrena, Entendimentua.
Irurgarrena, Vorondatea.

Sentido Corporaleac dire ebec.

Lembicicoa, Ycustea.
Bigarrena, Adizea.
Irurgarrena, Vsmacea.
Laugarrena, Gustazea.
Borzgarrena, *Palpacea*, edo *uquicea.*

Espiritu Sanduaren Donac dire Zazpi.

Lembicicoa, Jaquinduria.
Bigarrena, Entendamentua.
Irurgarrena, Conseiua.
Laugarrena, Fortaleza.
Borzgarrena, Ciencia.
Seygarrena, Piedadea.
Zazpigarrena, Jangoycoaren beldurra.

Espiritu Sanduaren Fruuac dire amabi:

LEmbicicoa, Caridadea.
Bigarrena: Gozo Espiritualea. B 2 Irur-

Irurgarrena, Baquea.
Laugarrena, Paciencia.
Borzgarrena, Magnanimidadea.
Seygarrena, Oncasuna.
Zazpigarrena, Benignidadea.
Zorzigarrena, Mansedumbrea.
Bedrazigarrena, Fedea.
Amargarrena, Modestia.
Amecagarrena, Continencia.
Amabigarrena, Castidadea.

Bienaventuranzac dire zorzi.

BIenaventuratuac dire espiritu pobreac: duten ayecsi cergatic ayenada Cerua.

Bienaventuratuac dire Mansoac: cergatic ayec izanendire lurraren jabe:

Bienaventuratuac dire negar eguitendutenac; cergatic izanendire consolatuac.

Bienaventuratuac dire justician gose, eta egarri direnac; cergatic asse tuco dire.

Bienaventuratuac dire Misericordiosoac; cergatic, erdechicodute Misericordia.

Bien-

Bienaventuratuac dire vioz garvia dutenac; cergatic icuscodute Jangoycoa.

Bienaventuratuac dire Pacificoac; cergatic erranendiote, Jangoycoaren Semeac direla.

Bienaventuratuac dire, justiciarengatic padecicen dutenac; cergatic ayena da Ceruco erreynua.

Becatu Venialea barcacenda bedraci gauza ebetatic, edoceinequi.

MEza enzuteas devociorequi.
Ongui Comecacearequi.
Jangoycoaren itza adicearequi.
Obispoaren Bedeicicarequi.
Aita gurea erracearequi.
Confessio generalea erracearequi.
Ur bedeicatu arcearequi.
Bularretan golpe ematearequi.
Au guciau devocio, eta urriquimentuarequi.

Irur-

18 *Dotrina*

Guizonaren azquen finac dire laur;
Lembicicoa, Eriocea.
Bigarrena, juicioa.
Irurgarrena, Infernua.
Laugarrena, Gloria (edo Cerua.)

Confesiio Generalea.

NI becatorea, confeſſacen naiz Jangoyco Omnipotenteari, Andre Dona Maria Virginari, Jaun Done Miguel Ainguiruari, Jaun Done Joaniz Bautiſtari, San Pedro, eta San Paulo, Apoſtolu Bienaventuratueri, Ceruan diren Sandu, eta Sanda guciei, eta neure Aita Confeſſore orri aniz becatu eguindudala, penſamentus itces, eta obras, neure culpas, neur culpas, neure culpa andias. Argatic otoiz eguitendiot Andre Dona Maria Virginari, Jaun Done Miguel Ainguiruari, Jaun Done Joaniz Bautiſtari, San Pedro, eta San Paulo Apoſtolu Bienaventuratueri, Ceruan diren Sandu guciey, eta neure Aita Confeſſore orri, ocoi-

Egoin

Chriſtiana. 19

eguindezaten enegatic gure Jangoycoari. Amen JESVS.

Contricioa.

JEſu Chriſto neure Jauna, Jangoyco, eta guizon verdaderoa, neure Criadorea, eta Erredentorea, cergatic zaren Jangoycoa, eta cergatic oneſicenzaitudan gauza gucien gañetic, damudut neure bioz gucias orren ofendituas, eta proponicendut confeſſacea, eta firmequiro, beyñere becaturic ez eguiteco.

Edo onlaſſe.

JAuna, cergatic zaren Jangoycoa, eta cergatic oneſicenzaitudan gauza gucien gañetic, damudut zu ofendituas, eta propoſito firmea eguitendut, confeſſaceco, eta emendazeco.

Eta ara Atricioa.

JEſu Chriſto neure Jauna, Jangoyco, eta guizon Verdaderoa, neure Criadorea, eta Erredentorea, damudut zu ofēdi-

20 *Dotrina*

dituas; cergatic becatua gauza icſuſia dē, edo cergatic caſtigatuco nauzun mundu ontan, edo vercean, propoſito firmea eguitendut Confeſaceco, eta emendaceco.

Edo onlaſſe.

JAuna, damudut zu ofendituas, cergatic becatua gauza icſuſia den, edo cergatic ifernuaren veldur dudan: propoſito firmea eguitendut confeſſaceco, eta emendaceco.

Aurrendaco advertencia bat.

VEren artean paſſacendiituſtenean preguntac; errespondazen duenac, erran berdu *bay Anaya*: edo: *ez Anaya*: Eta Apezac, edo Maiſtruac, edo Aitac galdeitendiotenean *bay Jauna*: edo: *ez Jauna*. Eta erratendiotenean errandezala Ave Maria, edo berce edocein oracio, eſtu cer erran gucia baicic bi itz, eta Amen JESVS.

CAPI.

Chriſtiana. 21

CAPITVLO LEMBICICOA.

Chriſtioaren izena, eta ſeñalacea nola dà.

1 *Galdeitendut.* AVrra: Cembat Jangoyco dire?
1 *Erreſpondazazu* Bat ſolamente.
2 *Gal.* Eta nola da zure izena?
2 *Err.* N.
3 *Gal.* Iduqui bearduzu devocio andia ceure Sanduorri?
Err Bai Jauna.
4 *Gal.* Eta Chriſtioa zarà?
4 *Err.* Bay Chriſto gure Jaunaren gracias.
5 *Gal.* Cer naidu erran Chriſtioa?
5 *Err.* Chriſtoren Fedea daucana profeſſaturic Bataioan.
6 *Gal.* Bada nor dà Chriſto?
6 *Err.* Jangoyco, eta Guizon Verdaderoa.
7 *Gal.* Nola da Jangoyco?
7 *Err.* Cergatic Jangoyco viciaren ſeme naturalea den.
8 *Gal.* Eta nola da Guizon?
8 *Err.* Cergatic alaber Ama Virginaren Semea den.

Chriſ-

22 *Dotrina*

9 *Gal.* Chriſtoc bi naturaleza ditu?
9 *Err.* Bay Jauna, divinoa, eta humanoa: bana ſolo Perſonabat.
10 *Gal.* Guizon eguinzen baño len nola deicence?
10 *Err.* Jangoycoaren Seme Eternoa, edo Trinitateco bigarren Perſona.
11 *Gal.* Eta guizon Eguinaſgueros?
11 *Err.* Deicenda Chriſto.
12 *Gal.* Cergatic deicenda Chriſto?
12 *Err.* Cergatic ungituric, eta gracias beteric dagon, gucien gañetic.
13 *Gal.* Chriſto au da Meſias verdaderoa?
13 *Err.* Bay jauna, Legueac, eta Profetec prometituzutena.
14 *Gal.* Cein cire aren oficio principalac?
14 *Err.* Salvadore, eta Maiſtruarenac.
15 *Gal.* Cer dotrina eracutſizue?
15 *Err.* Dotrina Chriſtiana.
16 *Gal.* Cembat parte ditu dotrina Chriſtianac?
16 *Err.* Laur principalac.

Cein

Chriſtiana. 23

Gal. Cein dire oyec?
Err. Credo, eta Mandamentuac, oracioa, eta Sacramentuac.
Gal. Eta cein da Chriſtioaren ſeñalea?
Err. Guruce Sandua.
Gal. Cergatic?
Err. Cergatic baita Chriſto crucificatuaren figura: non erredimitu guinduzan.
Gal. Nola eguitenda gurucea?
Err. Ceñacean, eta ſantiguaceã
Gal. Cer da ceñacea?
Err. Irur gurucea eguitea; copetan, agoan, eta bularretan.
Gal. Cerequi eguitenda gurucea?
Err. Eſcuyeco beaza ſembicico eriarequi guruzaturic.
Gal. Icuſagun nola?
Err. Guruce Sanduaren ſeñaleagatic, gure etſayetatic libera gaizazu gure Jaun, eta Jangoycoa.
Gal. Certaco eguitenda copetan?
Err. Jangoycoac libera gayzan penſamentu gaiſtoetatic.

Cer-

24 *Dotrina*

Gal. Certaco agoan?
Err. Jangoycoac libera gaizan itz gaiſtoetatic.
Gal. Cergatic bularretan?
Err. Libera gaizan obra, eta deſeo gaiſtoetatic.
Gal. Eta cer da ſantigoacea?
Err. Guruce andibat eguitea copetatic bularretaraño, ſoin batetic berceraño.
Gal. Icuſagun nola?
Err. Aitaren, eta Semearen, eta Eſpiritu Sanduaren izenean Amen Jesvs.
Gal. Noiz eguin bearda gurucea.
Err. Obra gucien aſicean, eta aurquizen garenean peligro, neceſsidade, edo tentacioan.
Gal. Cergatic ain berce aldis?
Err. Cergatic dembora gucietan gure etſaiec perſeguitcen gaituſten.
Gal. Cer etſaiec dire oyec?
Err. Mundua, Demonioa, eta Araguia.
Gal. Eta guruceac badu virtuteric

Chriſtiana. 25

ric ayen contra?
Err. Bay; cergatic Chriſtoc garaitucituen guruzean.

CAPITVLO BIGARRENA, Chriſtioaren obligacioaren gañean.

Gal. CEin da Chriſtioaren lembicico obligacioa?
Err. Vilacea azquen fina, ceinetaco criatubaizue.
Gal. Cer finetaco criatuzue?
Err. Jangoycoa cervizazeco; eta gozazeco.
Gal. Cein obrequi cervizazen da Jangoycoa?
Err. Fedearen, Eſperanzaren; eta Charidadearen obrequi.
Gal. Cer gauza da Fedea?
Err. Ycuſi bague ſineſtacea:
Gal. Cer gauza da Eſperanza?
Err. Echiderea, edo eſperazea,

C Cer

26 *Dotrina*

Gal. Cer gauza da Charidadea?

Err. Jangoycoa oneſicea.

Gal. Fedeac cer eracuſtendigu?

Err. Sineſtadezagula Jangoycoaren baitan: cergatic den eguia.

Gal. Eſperanzac cer eracuſtendigu?

Err. Eſperadezagula aren baitan: cergatic den podore infinitoa.

Gal. Eta charidadeac cer dio?

Err. Oneſidezagula Jangoycoa gauza gucien gañetic: ondaſun andiena becala.

Gal. Nola jaquinendugu ongui ſineſtazen?

Err. Ongui entendazen. badugu Credoa, eta Articuloac.

Gal. Nola jaquinendugu eſperazen, eta eſcazen?

Err. Ongui entendaturic Paternoſterra (edo Aita gurea.)

Nola

Chriſtiana. 27

Gal. Nola jaquinendugu obrazen?

Err. Ongui entendaturic Mandamentuac, eta Sacramentuac.

Gal. Obligacio andia dugu jaquiteta, eta entendazera au guciau?

Err. Bai: cergatic ezin cumplidezaquegu, entendazen ez padugu.

CAPITVLO IRVRGARRENA, Credoaren gañean.

Gal. ERranzazu Credoa:

Err. Sineſtacendut Aita Jangoyco. Amen Jesvs.

Gal. Cer errandugu oray?

Err. Credoa.

Gal. Norc erranzue Credoa?

Err. Apoſtoluec.

Gal. Certaco?

Err. Gu informaceco Fedean.

Gal. Eta guc certaco erratendugu?

C 2 Fe-

28 *Dotrina*

Err. Fedea confeſtaceco, eta artan gueyago confirmaceco.

Gal. Fedeac eracuſtenduena cein ciertoa da.

Err. Ezin gueyagocoa: cergatic den Jangoycoaren iza.

Gal. Jangoycoaren iza faltadaiteque?

Err. Ez: cergatic ezin engañadaiteque: eta gu ezin engaña gaizaque.

Gal. Nondic daquigu Jangoycoac erranditue la?

Err. Eliza Ama Sanduaren ganic, Eſpiritu Sanduac governaturic.

Gal. Cein bearra da ayen ſineſneſtacea?

Err. Ain bearra, ezi ayen Fedea bague, ezin yor ſalbadaique.

Gal. Eta Fedearequi ſolamente ſalbatuco da?

Err. Ez, ezpadu Charidadea, eta obra onac.

Cre-

Chriſtiana. 29

Gal. Credoa, eta Articuloac gucia da bat?

Err. Bay jauna.

CAPITVLO LAVRGARRENA, Articuloen gañean.

Gal. ERranzquizu Articulo Fedeſcoac.

Err. Articulo Fedeſcoac dire amalaur. Amen Jesvs.

Gal. Cer dire Articulo Fedeſcoac?

Err. Fedearen miſterio principalenac.

Gal. Errandazu lembicicoa dela ſineſtacea Jangoycoaren baytan.

Gal. Nor da Jangoycoa?

Err. Jaun bat infinitamente Ona, Sabioa, Sandua, Poderoſoa, gauza gucien principio, eta fina.

Gal. Eta berac badu principioric, edo finic?

Err. Ez jauna: beti izanze, eta iza-

30 *Dotrina*

izanenda.

Gal. Bada norc eguynzue: Jangoyco au?

Err. Yorc ez, baicic bera izanze beti.

Gal. Bada nondic etorrice?

Err. Yondic ez: beti cego lecu gucietan.

Gal. Bada Cerua, eta mundua eguinbaño len, eze lecuric: orduan non cego Jangoycoa?

Err. Bere baitan, bere eternidadean.

Gal. Jangoyco au cembat Persona da?

Err. Irur igualac gauza gucietan.

Gal. Nor dire?

Err. Aita, eta Semea, Eta Espiritu Sandua.

Gal. Misterio oni nola deicenzayo?

Err. Trinitate Sandua.

Gal. Aita Jangoycoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Semea Jangoycoa da?

Bay

Christianá. 31

Err. Bay jauna.

Gal. Espiritu Sandua Jangoycoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Irur Jangoyco dire?

Err. Ez jauna, baicic irur Persona diferenteac, eta Jangoyco bat.

Gal. Ara berris: Aita Jangoycoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Orra Jangoyco bat.

Err. Bay jauna.

Gal. Semea Jangoycoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Orra Jangoyco bi.

Err. Ez jauna, estire bi.

Gal. Espiritu Sandua Jangoycoa da?

Err. Jangoycoa bay jauna.

Gal. Orra irur Jangoyco?

Err. Ez jauna: baicic irur Persona diferenteac, eta Jangoyco bat.

Gal. Bat dela irur: eta alere irurac dire bat: noladateque?

On-

32 *Dotrina*

Err. Onlasse: Sagar batean daude irur gauza: Sagarraren urrina, sagarraren colorea: eta sagarraren saborea: eta alare sagarbat baicic ez.

Alasse, Aita Jangoyco: Semea Jangoyco: Espiritu Sandua Jangoyco: eta alare Jangoycobat baicic ez.

Gal. Persona oyec nola dire diferenteac?

Err. Aita beti da solamente Aita: Semea beti da solamente Seme: Espiritu Sandua beti da solamente Espiritu Sandua.

Gal. Erranzazu berce modua bates.

Err. Aita esta Seme; eta ez Espiritu Sandu; baicic Aita: Semea està Aita, eta ez Espiritu Sandu; baicic Seme: Espiritu Sandua esta Aita, eta

Christiana. 33

eta ez Seme; baicic Espiritu Sandu.

Gal. Iruretatic cein da lenago, andiago, zarrago, obeago, edo daquienagueiago?

Err. Irurac dire igualac gauza gucietan: eta golpebates.

Gal. Bada Aitac estu engendracen Semea?

Err. Bay jauna.

Gal. Bada nola da engendraze ori?

Err. Onlasse: Nic isspiluan eguitendudan becala neure iduria: Aitac veiraturic bere entendamentuan, engendratuzue Seme galampat, ain Poderosoa, Ona, Sabioa; Sandua, eta ain Jangoycoa, nola Aita.

Gal. Eta nola da Espiritu Sandua?

Err. Onlasse: Aitac; eta Semeac, elcar icusirio; ain

34 *Dotrina*

ain galantac , onetsizu- te elcar : eta bièn amo- re ura , da Espiritu San- dua.

Gal. Ortaco lenago , edo zar- rago da Aita :

Err. Ez jauna, baicic irurac di- re golpebates, eta irurac batean.

Gal. Bada nola dateque :

Err. Onlasse : Iguzquia , ar- guia , eta beroa : irurac dire golpebates , eta alare iguzquitic attacenda arguia ; eta iguzquitic , eta arguitic beroa. Aita, Semea , eta Espiritu San- dua irurac dire golpeba- tes : eta alare Aitac en- gendracendu Semea , eta Aitac , eta Semeac espi- racendute Espiritu San- dua.

Gal. Jangoycoac badu corpu- cic guc becala :

Err. Jangoyco den becala ez. baicic da Espiritu puroa.

Jan-

Christiana. 35

Gal. Jangoycoa nola da gucis Poderosoa :

Err. Cergatic bere voronda- tes eguitenduen naiduen gucia.

Gal. Jangoycoa nola da Cria- zalea :

Err. Cergatic deusetic eguin- cituen gauza guciac.

Gal. Eta nola da Salbaza- lea :

Err. Cergatic ematenduen gracia , eta becatuen bar- cacioa.

Gal. Cergatic ematendigu ve- re gracia :

Err. Bere ondasun andiagatic eta Christoren meregi- mentuengatic.

Gal. Cer da gracia :

Err. Izate divinobat eguiten- gaituena : Jangoycoaren Semeà , eta gloriaren he- redero.

Gal. Gracia orrequi cer onda- sun dugu :

Err. Podorea , eta naya , obra

36 *Dotrina*

obra onequi satisfacio eta meregimentu egui- teco.

Gal. Gracia nola erdechicen, eta aumentacenda :

Err. Oracioequi , Sacra- mentuequi , eta virtute- qui.

Gal. Jangoycoa nola da Glori- ficazalea :

Err. Cergatic ematendion glo- ria , aren gracian perseve- racendenari.

Gal. Eta Purgatoriora doace- nac nor dire :

Err. Gracian ilzendirenac baña zordutenac penabat.

Humanidade Sanduaren Arti- culoac.

Gal. Trinitate Sanduaren cein Persona eguince guizon :

Err. Bigarrena , Jangoycoaren Seme Eternoa.

Gal. Eternoa izanic , nola con-

Christiana. 37

concebituze verriro :

Err. Artuzue gorpuz , eta ari- ma racionalea milagro- soqui.

Gal. Aren Ama Virgina iza- nic , nola jaioce :

Err. Milagrosamente , con- cebituzuen becala. Edo milagrosoqui.

Gal. Iminzazu exemplobat :

Err. Vidrioa aursi bague ; iguzquia sarcen , eta attacen da aposentuan alasse, Ama Virgina Vi- drio cristalino , eta Chris- to Iguzqui verdaderoa : orra nola concebitu , eta jaiocen.

Gal. Eta guero Ama izanze beti Virgina :

Err. Bay jauna perpetuamen- te.

Gal. Jangoycoa certaco eguin- ze guizon :

Err. Guizonaren gatic ilzeco, eta exemplo ematecò.

Gal. Cergatic naizue il :

D Gu

38 *Dotrina*

Err. Gu becatutic erredimi-
ceco, eta infernutic i-
braceco.

Gal. Gu nola ſartuguina be-
catuan?

Err. Gure lembicico Aita
Adanec eguinzue beca-
tua: eta aren baitan guc
ere.

Gal. Bada Jangoycoac il ba-
gue ezeuca berce modo-
ric?

Err. Baceuca, baña au conve-
nicizaigu gueiago.

Gal. Jangoycoa inmortalea
izanic nola ilze?

Err. Cergatic Jangoyco iza-
tearequi batean: guizon
mortaleazen.

Gal. Cergatic naizue il Guru-
cean?

Err. Cergatic erioze afrento-
ſoa zen: eta argatic glo-
rioſoago.

Gal. Erranduzu jauchizela
Ifernuetara: cer dire Ifer-
nuac?

Laur

Chriſtiana. 39

Err. Laur butzu, edo lecū; Ce-
rura joaten eſtiren ari-
mendaco.

Gal. Cein dire oyec?

Err. Lembicicoa, dañatuena,
becatu mortalean ilic.

Gal. Cein da bigarrena?

Err. Batayatu bague ilzen di-
ren Aurrena.

Gal. Eta irugarrena?

Err. Juſtoen Purgatorioa: non
daucaten cer purgatu.

Gal. Eta laugarrena cein da?

Err. Lenagoco juſtoena: Chriſ-
toren beguira baizeude.

Gal. Ifernu ebetatic ceynetara
jauchice Chriſto?

Err. Azqueneco ontara: cein
baita lenago juſtoena.

Gal. Nola jaichize?

Err. Arima divinidadearequi
unituric, edo juntaturic.

Gal. Eta bere gorpuza nola
gueldituze?

Err. Gurucean, unituric, edo
juntaturic divinidade be-
rarequi.

D 2 Erran-

40 *Dotrina*

Gal. Erranzazu coparaciobat.

Err. Bada contu eguinzazu,
ezpata dela arima, ma-
guia, edo bayna gorpuza,
eta guizona divinidadea.

Gal. Eta cerdugu orrequi?

Err. Eſcuyac atracendu ez-
pata: orra arima apar-
taturic gorpucetic, baña
ez arima, eta ez gorpu-
za apartace: eſta divini-
dadetic.

Gal. Nola erreſucitatuze?

Err. Arima, eta gorpuz glorio-
ſoac juntaturic len becala.

Gal. Nola iganze Ceruetara?

Err. Inmortalea vere virtute
propioas.

Gal. Cer da jarriric dagola
Aitaren eſcuyeco aldean?

Err. Jangoyco becala, igual
gloria duela Aitarequi:
eta guizon becala berce
guciec baño gueyago.

Gal. Araguia nola erreſucita-
tucoda?

Err. Gure gorpuz, eta arima
ebec

Chriſtiana. 41

ebeç beroc, juntaturic
eternamente vicizeco
Ceruan, edo iſernuan.

Gal. Eta orduan guc iraunen-
dugu beti ſeculaco?

Err. Bay jauna Jangoycoac
becala.

Gal. Cer naidu erran, ſneſta-
cendut Sanduen Comu-
nioa?

Err. Guciec dugula parte gu-
cien ondaſun, edo obra
on gucietan, gorpuzbaten
miembroac becala.

*CAPITVLO BORZGARRE-
na, Pater noſter, edo Aita
gurearen gañean.*

Gal. ERranzazu Pater noſ-
terra.

Err. Aita gurea Ceruetan zau-
dena. Amen Jesvs.

Gal. Norc erranzue Pater noſ-
terra?

Err. Chriſto berac: Apoſto-
loec eſcaturic.

Cer-

42 *Dotrina*

Gal. Certaco erranzue?

Err. Guri eracuſteco oracio eguiten.

Gal. Cer da oracio eguitea?

Err. Arima gorazea Jangoy-coaren gana: eſcaceco merchedeac.

Gal. Cergatic eracuſizigu deyt-cera Aita?

Err. Guc eſcadezogungatio, Semearen amorearequi.

Gal. Nola gara aren Seme?

Err. Cergatic berac emanci-gun naturalearen, eta gra-ciaren izatea.

Gal. Cergatic eſtugu erra-ten, Aita enea, baicic gurea?

Err. Guciec eſcaceco gucien-daco, anaya onac be-cala.

Gal. Oracio ontan norequi minzazen gara?

Err. Gure Aita Jangoycoare-qui.

Gal. Non dago gure Aita Jan-goycoa?

Lecu

Christiana. 43

Err. Lecu gucietan, bere eſ-ſencias, preſencias, eta potencias.

Gal. Cer naydu erran eſſen-cias, preſencias, eta po-tencias?

Err. Bere naturalezas: eta da-gola preſente, bere po-dorearequi.

Gal. Bada cergatic erraten-dugu Ceruecan dagola?

Err. Cergatic Ceruetan mani-feſtacen den gueyago.

Gal. Cembat peticio dicu Pa-ter noſterrac?

Err. Zazpi galanqui diſponi-turic.

Gal. Nola daude diſponituric?

Err. Lembicico irurac, Jan-goycoaren, eta berce lau-rac guretaco.

Gal. Cer eſcacendugu peti-cioetan?

Err. Ondaſun gucien abun-dancia, eta gaiz gucien erremedioa.

Gal. Cer eſcacenda itz ebe-tan;

44 *Dotrina*

tañ: *Santificavedi zure izena?*

Err. Erreverencia andiarequi lauda dezagula.

Gal. Cer eſcacenda itz ontan: *Etorrivedi zure erreynua.*

Err. Gueldidadila gure baitan aren gracia: eta guero digula gloria.

Gal. Cer naydu erran: *Eguin-vedi zure vorondatea?*

Err. Guizoneo eguindezatela pronto, Ainguiruec becala.

Gal. Cer eſcacenda: *Iguzu egun gure egunoroſco oguia?*

Err. Arimaren, eta gorpuza-rendaco bearden gucia.

Gal. Cergatic eſcacen da, egungo ſolamente?

Err. Gu obligazeco, biar ere eſcacera, egun becalar

Gal. Cer da: *Barcadazquiguzu gueuren zorrac?*

Err. Eſcazenda, culpa gucien, eta ayen penaren batea-cioa.

C...

Christiana. 45

Gal. Cergatic erraten da: *Guc barcacen dugun becala gu zor gaituſtenei?*

Err. Cergatic lagunari barca-cen eſtionari, Jangoy-coac eſtio barcatuco.

Gal. Cer eſcacenda: ezcayzaz-zula urzi centacioan eror-cera?

Err. Guarda gaizala ayeri conſentimentu ematetic.

Gal. Cein gaizetatic naydugu libratu erratenduguneant: *Libera gaizazu?*

Err. Demonio, iſernu, eta caſo deſaſtratu ayetatic.

CAPITVLO SEIGARRE-na, Berce Oraciobazue.

Gal. BAda berce oracioric, Pater noſterras lan-da?

Err. Bay: Eſcritura: Eliza-eta Sanduenac.

Gal. Cein dà oracioen andiena

Pa-

Err. Pater nofterra: cein bai- ta gucien erregla.
Gal. Cergatic da bercen erre- gla?
Err. Cergatic Chriftoc erran- zuen: eta daucan bearden gucia.
Gal. Oracio onaren condi- cioac cein dire?
Err. Piedadea, confianza, hu- mildadea, eta perfeveran- cia.
Gal. Eguin beardugu oracio Ainguiruei, eta Sanduey?
Err. Bay: gure medianeroey becala.
Gal. Cer dire Ainguiruac?
Err. Jangoycoa alabazen du- ten Efpiritu Soberanoac.
Gal. Cer eguitendute gueiago?
Err. Guardatu guizonac: eta ayen mandatuac eguin Jangoycoari.
Gal. Ama Virginari cer ora- cio eguitendiozu?
Err. Ordinarioqui Ave Ma- ria, eta Salvea;

CA-

CAPITVLO ZAZPIGAR- rena, Ave Maria eta Salvea- ren gañean.

Gal. ERranzazu Ave Ma- ria.
Err. Jangoycoac falbazaizala Maria, gracias betea. Amen Jesvs.
Gal. Norc erranzue Ave Ma- ria?
Err Aynguiru San Gabriel, eta Santa Ifabelec erran- zute erdia, eta Elizac berze erdia.
Gal. Erranzazu Salbea?
Err. Jangoycoac falbazaizala Erreyna. Amen Jesvs.
Gal. Eta Salbea nondic icafi- dugu?
Err. Elizaren çoftumbretic.
Gal. Oracio ebetan norequi- minzazengara?
Err. Ama Virginarequi.
Gal. Nor da Ama Virgina?
Err. Andre andibat, virtutes, eta

eta gracias betericé; eta Jangoycoaren Ama.
Gal. Non dago Andre an- diori?
Err. Ceruan gorpuz, eta ari- man.
Gal. Bada cer da Temploan, edo Elizan dagona?
Err. Aren imagina, figura, edo erretratua.
Gal. Bada cer taco dago?
Err. Gu Ama Virginas oroi- zeco, eta eguiteco erre- verencia.
Gal. Cer erreberencia eguin beardu imaginey?
Err. Sanduey becala.
Gal. Sanduey cer oracio ey- tendugu?
Err. Letaniac, edo Procefioac: eta Pater nofter, eta Ave Maria.
Gal. Bada oracio ebec eftitu- gu eyten Jangoycoari, eta bere Amari?
Err. Bay: baña Sanduen me- dios efcazen da Jangoi- coa-

coari, eta Sanduey ere- bay.

CAPITVLO ZORCIGARRE- na, Mandamentuen gañean.

Gal. ERranzquizu Manda- mentuac?
Err. Jangoycoaren legue- co Mandamentuac dire amar. Amen Jesvs.

Lombicicoaren gañean.

Gal. Certara obligazen gaytu Jangoycoaren amoreac?
Err. Bera folamente bacarric onetficera Jangoyco be- cala, fede, efperantza, eta charidadearequi.
Gal. Nola beardugu adoratu?
Err. Gorpuz, eta arimarequi.
Gal. Bada bera efpiritu izanic: efta afqui arimarequi?
Err. Ez: cergatic atrenganic dugu gorpuzare.
Gal. Cerda Jangoycoa onefi- çea gauza gucien gañetic?
Ne-

Err. Nayágo galdu gauza gu-ciac, Jangoycoa ofenditu baño.

Gal. Norc eguytendu becatu fedearen contra?

Err. Sineſtazen duenac ſuperſticioetan: eta gauza neceſarioac ucacen, dudacen, edo ignoracen dituenac.

Gal. Norc eguitendu becatu eſperanzaren contra?

Err. Jangoycoaren miſericordian deſconfiacen duenac: edo artan preſumicenduenac banoan.

Gal. Eta norc charidadearen contra?

Err. Jangoycoaren beneficioey deſconocitu dena: eta aren vorondate, eta legueari deſobedienteac.

Bigarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc eguitendu juramentu banoan?

Jú-

Err. Juramentu eguitenduenac eguia bague: juſticia, edo neceſidade bague.

Gal. Eguia vague juramentu eguytenduenac cer becatu eguytendu?

Err. Mortalea, adbertizen badu: edo balinbadaqui guezurra diola.

Gal. Dudan juramentu eguitenduenac, becatu mortale eguitendu?

Err. Bay: cergatic daucan peligro guezurrarequi juramentu eguiteco.

Gal. Norc eguitendu juramentu juſticia vague?

Err. Juramentu eguitenduenac gaiſtaqueria eguyn bearduela.

Gal. Eta orla juramentu eguytenduenac, cer becatu eguitendu?

Err. Gueiago, edo gutiago: mortale, edo veniale: noladen gauza cergatic eguytenduen juramentua.

Cer-

Gal. Cergatic ofendicen da aiñ aniz Jangoycoa bi juramentu ebetan?

Err. Cergatic attevimentu andia den, Jangoycoa ecarcea teſtigo gauza falſu, eta gaiſtoendaco.

Gal. Juramentu eguytenduenac gaiſtaqueria eyteco, cer eynendu?

Err. Damutu, eta ez cumplitu.

Gal. Neceſidade vague juramentu eguytenduenac cer becatu du?

Err. Gutienean venialea erreberencia gutiagatic.

Gal. Eta becatu da criaturen gañean orla juramentu eguytea?

Err. Bay; cergatic criaturetan juracenda Criadorea.

Gal. Bada becaturic ez eguiteco noia erranendugu?

Err. Bay, edo ez: Chriſtoc eracuſtenduen becala.

Gal. Voto, edo promeſan noiz da

da becatu ez cumplitcea, edo luzacea?

Err. Arracioric eſtenean: Confeſore, edo Letratuaren juycioan.

Irugarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc goardacen, edo ſantificatcen ditu jacay?

Err. Meza oſoa enzuten duenac, eta obra onetan empleacen denac.

Gal. Gauza gutietan, edo bear direnetan traba, atcea becatu da?

Err. Ez: baña alare dudan, galdeguyn daquienari.

Gal. Mandamentu onen contra berce cembaytec eguytendu becatu?

Err. Bay: Eliza, eta Elizaco eſtcomecacioa deſpreciacen duenac.

Laugarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc ondracenditu Ayta,

54 *Dotrina*

ta, eta Ama?

Err. Obediceu, ſocorricen; eta reverenciacen dituenac.

Gal. Berceric norda Ayta, eta Ama naturales landara?

Err. Zarrogoac: gueyago daquitenac, eta governacenduenac.

Gal. Cer eguyn bearduce Ayta naturalec bere Semequi?

Err. Suſtentatu: dotrina eracuſi, eta ebec naiduten eſtadoa eman.

Gal. Ezconduco nola eguynbeardute vere Andrequi?

Err. Amores, eta cordurarequi; Chriſtoc vere Elizarequi becala.

Gal. Eta Andreec beren ſenarrequi nola?

Err. Jangoycoaren Semequi becala.

Gal. Eta mutilac Nauſiequi?

Err. Jangoycoa cerbizazen den becala Nauſietan.

Borz-

Chriſtiana. 55

Borzgarrena Mandamentuaren gañean.

Gal. Cer debecacendu ez ilceas landara?

Err. Ez yori gaiz eguytea obras, icces, edo deſeos.

Gal. Norc eguycendu becatu Mandamentu onen cõtra?

Err. Meachacen, ericen, injuriacen duenac: edo barcacen eſtionac bere enemigoari.

Gal. Oncas landara, bada berce moduric lagunaren ilzeco?

Err. Bay: eſcandaloarequi: eta laguncen eſtenean choil neceſitatuari.

Seygarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Seygarren Mandamentua noro goardacendu ongui?

Err. Penſamentus; icces, eta obras

56 *Dotrina*

obras caſto denac.

Gal. Penſamentu gaiſtoetan eguycendu becatu beregañic egoci naidituenac?

Err. Ez, eta aniz meregicendu orrequi ocaſioac quencen badicu.

Gal. Bada nor da penſamentu gaiſtoetan becatu eguytenduena?

Err. Cumplitu naidituena, edo bere vorondates ayetan deleitacendena.

Gal. Ezconduey cer manacenda Matrimoniaren gañean?

Err. Eſtezatela falta errecatoari, eta prometituzuten ſedeari.

Gal. Cerc lagunduco digu caſto izateco?

Err. Oracioec, Sacramentueo, ocupacioac, eta lagũ onec.

Gal. Eta norc dañazen digu?

Err. Deſtemplanzac, viſtac, eta converſacio ocaſionatuac.

Zaz-

Chriſtiana. 57

Zazpigarren Mandametuaren gañean.

Gal. Norc cumplicendu Mandamentu au?

Err. Arcen, iduquicen, edo nay eſtutenac bercearena, jabearen vorondatearen contra.

Gal. Eta norc auſtendu?

Err. Berceari, edo cein moduz daũu injuſto eguitendionac, edo aren cauſas bercebatec eguytenbadu.

Gal. Eta ebatſi, edo daũu eguynduenari, aſqui da confeſſacea?

Err. Ez: ezpadu pagacen ebatſi duena, edo zorduenaz edo alduen partea.

Gal. Eta ezindezaquenac, cer eguynendu?

Err. Procuratu bere aldetic alduen becala.

Zor-

Zorzigarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Norc cumplicendu zorzigarren mandamentua?

Err. Berceren gayzac ligeroqui juzgacen, erraten, edo adycen eſtituenac, ſin, edo intencio ona bague.

Gal. Eta norc auſtendu?

Err. Infamacen duenac juſticia bague: ſecretoa jaquinaraſtenduenac: eta guezurra erraten duenac.

Gal. Fin onarequi guezurra errandayque, becaturic eguin bague?

Err. Ez, beiñere; baña eguia iſil daiteque diſimuloarequi.

Bedraci, eta amargarren Mandamentuen gañean.

Gal. Mandamentu ebec bioc cer debecatzen dute?

Err. Deſoneſtidadearen, eta haciendaren Codiciac.

Da-

Gal. Da becatu daſeacea bercear baño gueyago iduqui: eta vide ones?

Err. Ez: ſolo debecacen dire codicia injuſtoac, eta deſordenatuac.

Gal. Cergatic debecacen dire codicia ebec bioc mandamentu particularearequi?

Err. Cergatic diren choil importunoac, eta peligroſoac.

CAPITVLO BEDRACIGARrena, berce Mandamentu batzuc.

Gal. GUre legue naturalearen Mandamentuac Cer dire?

Err. Nay, edo ez, proximoari rendaco, neuretaco naydudana, edo nay eſtudana.

Gal. Bada berce Mandamenturic cer jaquin?

Err. Bay, Oficio paticulare, eta eſtadoenac,

Eta

Gal. Eta obec norc jaquin bearditu?

Err. Tocacen Zaizquioteney.

Gal. Eta ignorante dagonac eztu eſcuſaric?

Err. Ez, bere Oficioco gauza Comunetan.

Gal. Cerequi goardatuco dire Mandamentuac?

Err. Oracio, Sacramentu, Pedricu, liburu devoto, eta lagun onarequi.

Gal. Eta Cerc dañacen digu?

Err. Ocaſio, eta coſtumbre gaiſtoec: debocio guti, eta confianza ſobratuac.

CAPITVLO AMARGARrena, Elizaco Mandamentuen gañean.

Gal. ERranzazquizu Elizaren Mandamentuac?

Err. Elizaco Mandamentu Sanduac dire borz, Amen Jesvs.

Cer-

Gal. Certaco dire Mandamentu ebec?

Err. Obequi eſplicaceco, eta goardaceco Jangoycoaren leguecoac.

Gal. Cer da Eliza?

Err. Chiſtio fiel gucien junta Chriſtoc governaturic, eta aren lecuan Ayta Sanduac?

Gal Nor da Aita Sandua?

Err. Erromaco Obiſpoa, nori obeditu beardiogu.

Lembicico Mandamentuaren gañean.

Gal. Cer da Meza?

Err. Chriſtoren ſacrificio bat, eta aren viciaren, eta ilzearen memoria bat.

Gal Nori eguytendiogu Sacrificio Sanduori?

Err. Ayta Eternoari.

Gal. Certaco eguytendiogu?

Err. Iru gauzataco: berari graciac, edo eſquerrac ema-
te.

teco; Satisfacio eguiteco, eta merchede eſcaceco.

Gal. Nori aprovechacendiote Mecec?

Err. Viciey, eta Purgatoriocoey.

Gal. Eta ebetatic Ceynei principalquiro?

Err. Norengatic erraten, enzuten, eta ofrazendiren arengatic.

Gal. Norc enzutendu Meza oſoa?

Err. Meza gucian preſente dagonac, dibertitu bague vere vorondates.

Gal. Nor dago deſobligaturic Meza enzutera?

Err. Neceſidade verdaderoarequi impedituric dagona.

Bi, eta irugarren Mandamentuen gañean.

Gal. Cergatic erratenda: Confeſatu, comecatu bein berere?

Err. Cergatic obligacio eſten gueiago.

Gal. Eta conſejus cembat aldis?

Err. Confeſore ongui informatuan aconſejacenduen aldioro.

Laugarren Mandamentuarequin gañean.

Gal. Baruraren preceptoaq certara obligacendu?

Err. Ez jatera bein baicic egunean, eta ordoan ez gauza debecaturic.

Gal. Noiz bearda bazcaldu?

Err. Eguerdicoan guti gora bera.

Gal. Eta debecacendigute edatea barur egunean?

Err. Ez baicic edan daiteque edocein ordus.

Cola-

Gal. Colaciac cembat izan beardu?

Err. Conciencia oneraco genden artean comunqui uſacendena.

Gal. Nor dago eſcuſaturic ez baruceco?

Err. Oguey, eta urtebat cumplitu eſtuena.

Gal. Eta nor gueyago?

Err. Ezin baru daytezquenac, adinaren, edo enfermedadearen, edo trabajuaren, gatic.

Gal. Cer eguynendu adinaren faltas barur eſtenac?

Err. Icaſi, enſayatu, adina datorreneco.

Borzgarren Mandamentuaren gañean.

Gal. Cein fruituetatic; eta cembat zordugu Amarrena?

Err. Obiſpadoetan uſacen den

den becala: tramparic bague.

Gal. Eta Amarrenari eman beardiogu oberena.

Err. Gutienean ez gaiſtoena: bada gucia ematendigu Jangoycoac.

CAPITVLO AMECAGARrena, Sacramentuen gañean.

Gal. ERranzquizu Sacramentuac.

Err. Elizaco Sacrentuac dire Zazpi. Amen Jesvs.

Gal. Norc eguyncitue Sacramentuac?

Err. Chriſtoc berac.

Gal. Cerdire Sacramentuac?

Err. Medicina eſpirituale batzuc, ſendacen, eta juſtificacen gaytuſtenac.

Gal. Nola juſtificacen gaituſte?

Err. Ariman ematendigute gracia, Campoco aldeco

Se-

66 *Dotrina*

Señale.ayequi.

Gal. Nola emanendute gracia Campoco aldeco señale ayequi?

Err. Chriſtoren meregimen tuac aplicaturic señale ayeri.

Gal. Sacramentuac errecebitu beardire diſpoſicio. onarequi?

Err. Bay: bercela eſta errecebituco gracia.

Batayoaren gañean.

Gal. Cer da Batayoa?

Err. Jayoze eſpiritualebat, non ematendiguten gracia, eta Chriſtioaren ſeñalea.

Gal. Cer lagun ematen diga Batayoac Chriſtioaren viciarendaco?

Err. Beardiren virtute gociac?

Gal. Eta cer becatu quencen du.

Re-

Chriſtiana. 67

Err. Becatu originalea; eta berce edoceyn, arquicenbadu.

Confirmacioaren gañean

Gal. Cer da Confirmacioa?

Err. Batayoac emanciguun graciaren aumento eſpiritualebat.

Gal. Nola ematendigu aumētu ori?

Err. Cergatic ematendigun gracia, eta indar Chriſtoren ſedea conſeſaceco.

Penitencia, edo Confeſioaren gañean.

Gal. Cer da Penitencia?

Err. Batayatu aſgueros eguyndiren becatuen medicina eſpiritualebat.

Gal. Cer eguytendu Penitenciac?

Err. Ematendu gracia barcaceco becatu paſatuac: eta go-

68 *Dotrina*

goardaceco etorrico diren etatic.

Gal. Cembat parte ditu Penitenciac?

Err. Irur. Contricioa, Confeſioa, eta ſatisfacioa.

Gal. Cer da Contricioa?

Err. Damu andibat, Jangoycoden becala ofendituas! propoſito firmearequi Cō feſaceco, eta emendaceco.

Gal. Cer ondaſun ecarcendigu contricicoac berac bacarric, Sacramenturic bague?

Err. Verdaderamente daucanari Jangoycoac barcacēdizquio becatu mortale guciac, aniz badire ere: baña atricioac ezeu au eguyten.

Gal. Cer da Atricioa?

Err. Damubat Jangoycao oſēdituas, Jangoycoaren caſtigoaren veldurres, edo becatuaren irſuſitaſunagatic: pro-

Chriſtiana. 69

propoſito firmearequi Cōfeſaceco, eta emendaceco.

Gal. Contricioac, eta Atricioac biec dute damu Jangoycoa ofendituas: biac dire bat?

Err. Ez: beguirazazu ongui arracioa, cergatic damuduten.

Gal. Bada erranzazu ceurorrec;

Err. Contricioac damu du; cergatic Jangoycoa Jangoycoa den: baña Atricioac damu du, Jangoycoaren veldurres.

Gal. Contricioaren damua noblea go, edo finago da, Atricioarena baño?

Err. Bay; cergatic da Jangoycoaren amorea: eta bercea Jangoycoaren beldurra.

Gal. Erranzazu ongui diferencia.

Err. Ara: becatu mortalean ilzen dagona, bacarric

Ape-

70 *Dotrina*

Apecic bague , eguytenbadu Contricioa , ſalbatucoda : baña eguytenbadu Atricioa ez.

Gal. Atricioarequi ſolo eſta ſalbatuco:

Err. Ez : baña Atricioa juntacen bada confeſioarequi, bay.

Gal. Ongui confeſatceco bearda Contricica , edo Atricioa:

Err. Bay : eta aſqui da Atricioa. Eta Contricioa bada obeago.

Gal. Becatuen confeſſaceco obligacioac certara obligacen gaytu:

Err. Lembiciric ; ayen penſacera , eta erratera guciac, malicias uci vague mortaleric.

Gal. Eta aſqui da edocein Sacerdoteri becatuac erratea?

Err. Ez : ezpadu licencia ayen abſolviceco.

Eta

Christiana. 71

Gal. Eta eriozeco orduan , ezpada Sacerdoteric , errambearditu becatuac ſeglarey:

Err. Ez : baña ongui da , ayen ailcinean confeſio eſcacca dolorearequi.

Gal. Eta gayzac ezpadu ematen lecuric , eta becatu mortalean badago , ez condenaceco , cer eguinendu:

Err. Erremedioa da Contricioa , eta Jangoycoaren amorea , idequicea gutienean bere biocean.

Gal. Cer da ſatisfacioa:

Err. Pagacea penitencias culparen pena.

Gal. Bada Chriſtoren penac eſtire aſqui guretaco?

Err. Bay : baña alace naydu , arequibatean , guc ere eguydezagun ſatisfacioa.

Cein

72 *Dotrina*

Gal. Cein obra dire ſatisfacio eguyteco:

Err. Oracioa , limoſna , eta barua.

Comecacioaren gañean:

Gal. Cer da Comecacioa?

Err. Jateco eſpiritualebat , arima ſuſtentacen , eta vici eternoa ematen duena.

Gal. Cer ematendigute manjare Divino artan?

Err. Chriſto bera , Jangoyco, eta Guizona , gucia oſoric.

Gal. Nola ematen da? Señalean, edo aren figuran?

Err. Ez : baycic errealidadean , bera bere ſuſtancian.

Gal: Non dago Chriſto?

Err. Bi lecutan : Ceruan , eta Aldareco Sacramentuan.

Gal. Nola dago Ceruan?

Gu

Christiana. 73

Err. Gu emen becala.

Gal. Eta nola dago Sacramentuan?

Err. Chriſto gucia Oſtia gucian: eta Chriſto gucia Oſtiaren parte, edo zati gucietan: eta alaber Calizan.

Gal. Oſtia particendenean, particenda Chriſto?

Err. Ez jauna.

Gal. Bada ceyn aldetara doaye?

Err. Gucia bi aldetara.

Gal. Bada amar parte eguytenbadute?

Err. Gucietan egonen da Chriſto gucia oſoric.

Gal. Nic eſtaquit nola?

Err. Onlaſſe : beirazaite iſpilu andian , eta eguynzazu amar zati iſpilua, eta gucietan icuſicozara len becala.

Gal. Sacramẽtuan eſtago oguiaren, eta ardoaren ſuſtanciaric?

Err. Ez jauna : baycic ſolo daude accidenteac ; urrina, colorea , eta guſtoa.

Gal. Bada ezpadago oguiric, eta ardo-

74 *Dotrina*

ardoric nola dago aien urrina?

Err. Cergatic lencheago conſagratu bañolen egonciren ogui, eta ardo.

Gal. Bada eguiaren, eta ardoaren ſuſtancia cereguyncire?

Err. Convertitu, edo itzulicire Chriſtoren gorpuz, eta odolean.

Gal. Noiz eguytenda ori?

Err. Sacerdoteac conſagracenduenean.

Gal. Bada batec janbaleza bi libera Oſtia Conſagratuac, ezlizaque ſuſtentatuco?

Err. Bay jauna.

Gal. Eta edan baleza pintabat Callceric orrdituco?

Err Bay jauna.

Gal. Bada ezpadago an oguiric, eta ardoric, nola eguytenda ori?

Err. Cergatic accidente ayec eguytendute ſuſtanciaren oficioa.

Gal. Oſtian cerdago, gorpuza, àla odolare bay?

Gor-

Chriſtiana. 75

Err: Gorpuza, eta odola, biac.

Gal. Eta Calizan cerdago?

Err. Odola, eta gorpuza:

Gal. Bada Oſtia conſagracendenean, orduan oraño Calizan dagona, ardoa da?

Err. Bay jauna.

Gal. Bada nola egon beardu odola Oſtian?

Err. Cergatic, nola adiſquideac baytire, beti biac acompanatzendire.

Gal. Nainuque berce arraciobat

Err. Cergatic Chriſto dago viciric: eta gorpuz vicia ezin dagoque odolicbague, eta odol vicia ezindagoque gorpuza bague..

Gal. Batec eramanbaliz Sagrarioco Oſtia guciac, orduan egoinlizaque Sagrarioan Chriſto?

Err. Ez jauna: cergatic orduan eſtago Sacramenturic.

Gal. Eta utci bazute forma eredibat?

Err: Orduan bay, cergatic eran-

76 *Dotrina*

randugu Chriſto dagola parte gucietan.

Gal. Eta Sacriſtian, edo Oſtiarioan dauden oſtietan dago Chriſto?

Err. Ez jauna: cõſagratu arteo.

Gal. Bada noiz egonenda?

Err. Sacerdoteac conſagracendituenean.

Gal. Au nola eguytenda, edo cein podorearequi?

Err. Podore divinoarequi, Sacerdotey comunicaturic.

Gal. Legoac cergatic comecacendire ſolo oſtiarequi?

Err. Cergatic oſtia artan, eta aren parte gucietan dagon Chriſto gucia.

Gal. Cer diſpoſiciorequi juan bearda comecacera?

Err. Baruric, eta confeſaturic becatu mortale guciac.

Gal. Comecatu baño len cer penſatu beardugu?

Err. Nor elduden Sacramentuan: norengana elduden: nola, eta cer finequi.

Gal. Certaco eguy nzue Jaunac Sa-

Chriſtiana: 77

Sacramentu aĩn ãndia?

Err. Gure ondraceco: gu obligaceco, eta abraſteco.

Gal. Eta cer eguynbeardugu cõmecatuas gueros?

Err. Graciac, edo eſquerrac eman Jaungoycoari, eſpaciorequi: eta ofrecitu aren zervizuari, choil obligatuac becala.

Oliaduraren gañean.

Gal. Cer da Oliadura?

Err. Arimaren azquen convàlecencia eſpiritualebat.

Gal. Cer ondaſun eguytendu?

Err. Garbicenditu becatuen erreliquia, edo ſeñaleac: gure ignorancias, eta deſcuidos gueldicen baytire.

Gal. Cergatic goardacen da viciaren azquenecọ?

Err. Diſponi gaytecen, azquen finarendaco.

Orden, eta Matrimonioaren gañeã.

Gal. Cer eytendu Ordenaren Sacramentuac?

Err. Ematendu gracia ordenatuey, ongui eguiteco bere aficioa,

Eta

Gal Eta Matrimonioren Sacramentuac cer eguytendo?
Err. Ezconducy emaceñdiote gracia ongui viciceco.

CAPITVLO AMABIGARrena, Indulgencien gañean.

Gal. SAcramentuez landara cer laguri dogu Elizan?
Err. Ur bedeycatua, Indulgenciac, eta Jubileoac.
Gal. Cer dire Indulgenciac?
Err. Culparengatic zordugun penaren barcacioac.
Gal. Noren virtutes emaceu diz quiguce?
Err. Christoren, eta Sanduen merigimentues.
Gal. Nola irabasten dire Indulgenciac?
Err. Gracian gaudela, eguiten badugu manaceden gucia.

CAPITVLO AMAIRVGARrena, Misericordiazcoobren gañean.

Gal. ERranzquizu Misericordiazco obrac?
Obra

Err. Obra Misericordiasçoac dire amalaur. Amen Jesvs.
Gal. Cergatic deycendire Misericordiascoac?
Err. Cergatic estiren zor Justicias.
Gal. Noiz obligacendute Justicias?
Err. Necesidade andietan: pruq dencearen Juicioan.
Gal. Ceinec duce meregimentu andiago?
Err. Espiritualec, cergatic ondasun andiago eguytedute.
Gal. Eta corporalen necesidadea balimbada?
Err. Orduan necesidade andiao eguynenditu obligacioscoao

CAPITVLO AMALAVGARrena, Arimaren enemigoa, edo etsayen gañean.

Gal. ERranzquizu Arimaren etsayac?
Err. Arimaren etsayac dire irur. Amen Jesvs.
Gal. Cergatic deicendire orla?
Err. Cergatic inclinacen gaitusten

ten tentacioarequi gaistaqueriara.
Gal. Bada Jaungoycoac certaco permiticendu tentacioa?
Err. Gure exercicio, eta corona andiaren daco.
Gal. Demonioac nola tentacen gaitu?
Err. Barrenean imincendigu pensamentu gaistoa, eta campoco aldean tropezuac.
Gal. Cer erremedio pensamentu gaistoendaco?
Err. Pensamentu onac: guruçea, eta ur bedeicatua.
Gal. Ocasio gaistoendaco cer erremedio?
Err. Oberena da, ayetatic escapacea, edo iguesitea.
Gal. Eta ezin escapadayteque-nean?
Err. Orduan prevenitu, oracio, confeju, eta errecatoarequi.
Gal. Munduac nola tentacen gaitu?
Err. Ecatcenditu Munduco dichoac, eta uso gaistoac.
Gal. Cer erremedio ayendaco?
Jan-

Err. Jangoycoaren leguea, eta Sanduen usoac, edo costumbreac.
Gal. Araguiac nola tentacen gaitu?
Err. Inclinacio, eta pasione gaistoequi.
Gal. Cer dire pasioneac?
Err. Gueurenbaytan barrenean; furia, turbacio, edo, colera itsucen gaitustenac.
Gal. Ceyn dire oyec?
Err. Principalenac laur: gozoa, veldurra, esperanza, eta dolorea.
Gal. Cer erremedio dugu pasione eben contra?
Err Jangoycoaren gracia, eta virtuteac.

CAPITVLO AMABORZgarrena, Becatuen, eta Virtuten gañean.

Gal. ERranzquizu becatu mortale, edo Capitaleac.
Err. Becatu Capitaleac dire zaz-

82 *Dotrina*

zazpi. Amen Jesvs:

Gal. Cembat generos dire becatuac?

Err. Irur: Originalea, venialea, eta mortalea.

Gal. Cer da becatu originalea?

Err. Gurequi jayocenden ura gure lembicico Aiten ganic eredaturic.

Gal. Cer da becatu mortalea.

Err. Pensacea, erratea, eguitea, edo faltacea Jangoycoaren leguearen contra.

Gal. Arimari cer daño eguitendiò becatu mortaleac?

Err. Quencendio Jangoycoa, charidadea, gracia, gloría, eta condenacendu ifernura.

Gal. Cer da becatu orren erremedioa?

Err. Penitencia verdaderoa. irugarren Sacramentuan errandugun becala.

Gal. Eta cer da becatu venialea?

Err. Arima ilzen estuena, baña gaizquicenduena.

Gal. Nola gaizquizendu?

Cer-

Christiana. 83

Err. Cergatic oztendu, eta disponicen, mortalaren eguyteco.

Gal. Cergatic deicen da venialea?

Err. Cergatic facilquiro eguytenden, eta barcacen ere bay.

Gal. Cembat gaucequi barcacen da?

Err. Len errandicugun bedraci gauza ayequi.

Gal. Zazpi becatu ayec cergatic deicendire Capitaleac, edo burucoaç?

Err. Cergatic berce aniz becaturen burnac diren.

Gal. Soberviac, eta Avariciac becatu mortaleac dire?

Err. Ez guciac: baycic solo Jangoycoaren, eta proximo lagunaren contra direnac.

Gal. Eta noiz dire charidadearen contra.

Err. Austendenean Jangoycoaren, edo Elizaren Mandamentuaren bat.

Cer

84 *Dotrina*

Gal Cer da Soberbia?

Err. Apetitu desordenatu bat; bercea baño gueyago izateco.

Gal. Cer da humildadea?

Err. Inclinacio bat bere despreciaceco.

Gal. Cer da Abaricia?

Err. Apetitu desordenatu bat haciendaren gana.

Gal. Eta Cer da liberalidadea,

Err. Inclinacio bat emateco nola, eta noiz, convenidenean.

Gal. Cer da Luxuria?

Err. Apetitu torpea gauza carnaletara.

Gal. Cer da Castidadea?

Err. Gerbicasunarē inclinacioa.

Gal. Cer da Ira?

Err. Mendecaceco apetitu desordenatua.

Gal. Eta Mansedumbrea cer da?

Err. Iraren aplacacea.

Gal. Cer da paciencia?

Err. Tristeza guticobat trabajuetan. Edo tristatu bague sufritu.

Cer

Christiana. 85

Gal. Cer da Gula?

Err. Apetitu desordenatu bat jatera, eta edatera.

Gal. Eta Templanza cer da?

Err. Apetitu aren frenoa.

Gal. Cer da Embidia?

Err. Tristeza bercearen ondasunengatic.

Gal. Eta proximoaren charidadea cer da?

Err. Bercearē ondasũ, edo gaiza sentitcea, berea becala.

Gal. Cer da Pereza?

Err. Triste, eta lasso ibilcea Jangoycoaren gaucetan.

Gal. Eta Diligencia cer da?

Err. Fite, eta laster, eta gustorequi eguytea Jangoycoaren gauzac.

CAPITVLO AMASETZgarrena.

Virtute Theologalen, eta Cardinalen gañean.

Gal. ERranzquizu Virtuteac.

Err. E Virtuteac dire zazpi. Amen Jesvs.

Gal. Çer naydu erran Virtute

Theo-

86 *Dotrina*

Theologaleac?
Err. Virtute Divinoac.
Gal. Cergatic daucate izen ain andia?
Err. Cergatic juntacengaituſten Jangoycoarequi, eta ſolo berac ematendituen.
Gal. Cer da Fedea?
Err. Arguibat, eta ezaumentu ſobrenaturalebat; ceynequi icuſi bague ſineſtacendugu Jangoycoac erratenduena, eta Elizac eracuſtendiguna.
Gal. Badacuſazu, nola Jangoycoa den iru Perſona, eta alare Jangoyco bat: edo Chriſto nola den Jangoyco, eta guizon?
Err. Ez: baña ſineſtacendut; icuſſẽdudana baño obequi.
Gal. Cergatic ſineſtacenduzu ayn ciertoqui?
Err. Cergatic Jangoycoac erratenduen, eta Elizac eracuſten.
Gal. Cer da Eſperanza?
Err. Echidetea bienaventuranza, eta beraren alcanzaceco

Chriſtiana. 87

co medioac.
Gal. Certan dago gure bienaventuranza?
Err. Jangoycoa bere baytan icuſtean: oneſicean: eta gozacean betiroco.
Gal. Nola alcanzacenda?
Err. Jangoycoaren graciarequi: Chriſtoren meregimentuequi: eta gure obra onequi.
Gal. Cer da Charidadea?
Err. Jangoycoa oneſicea gauzã gucien gañetic: eta proximoa gueren burua becala.

Virtute Cardinaleen gañean.

Gal. Cergatic deicendire Cardinaleac Virtute ebec?
Err. Cergatic choil principaleac diren, eta berze aniz virtuteren zañac.
Gal. Cer oficio du Prudenciac?
Err. Iduqui erdia bi eſtremoren artean (edo compondu porfiac.)
Gal. Cer oficio du Juſticiac?
Err. Eman batbedrari bere dede-

88 *Dotrina*

derechoa, edo arracioa.
Gal. Cer oficio du Fortalezac?
Err. Moderatu enfadoac, eta atrevimentuac.
Gal. Cer oficio du Templanczac?
Err. Enfrenatu gula, eta apetitu ſenſualeac.
Gal. Cein da Virtuteric andiena?
Err. Charidadea: oyey ematenbaitiote bicia; eta chuſſencendituena.
Gal. Cer finetara chuſſencenditu?
Err. Jangoycoaren gana: norequi berac juntacen gaituẽ.
Gal. Jangoycoaren ailcinean, cein guizon da Sanduago?
Err. Charidade gueyago dauzana: edocein balimbadare.
Gal. Norc dauca charidade andiago?
Err. Mandamentuac obequi goardacen dituenac.
Gal. Evangelioaren conſejuac cembat dire?
Err. Irur: Pobreza voluntarioa: Caſtidadea, eta obediencian

Chriſtiana. 89

cian vicicea.
Gal. Conſeju ebec certaco cerbizacendute?
Err. Obequi guardaceco preceptoac, eta Mandamentuac.

CAPITVLO AMAZAZPIgarrena.

Arimaren Potencien gañean.

Gal. ERranzquizu Arimaren Potenciac.
Err. Arimaren Potenciac dire irur. Amen Jesvs.
Gal. Certaco emancigu Jangoycoac entendimentua?
Err. Beraren ezauceco, eta aren gauzetan penſaceco.
Gal. Certaco da Memoria?
Err. Ocoic gaitecen beraren legueas, eta merchedes.
Gal. Certaco Vorondatea, eta libertadea?
Err. Guc bera oneſiceco; eta meregimentuarequi egũiteco beraren vorondatea.

Sentido Corporale en gañean.

Erranz-

90 *Dotrina*

Gal. Erranzquizu ſentido Corporaleac?
Err. Sentido Corporaleac dire bortz. Amen Jesvs.
Gal. Certaco emandizquigu Jangoycoac ſentidoac, eta berce miembro guciac?
Err. Guciequi bera cervizacecco gauza gucietan.

CAPITVLO EMEZORCI garrena.

Eſpiritu Sanduaren Donen gañean.

Gal. ERranquizu Eſpiritu Sanduaren Donac.
Err. Eſpiritu Sanduaren Donaq dire zazpi. Amen Jesvs.
Gal. Certaco dire Eſpiritu Sanduaren Donac?
Err. Gu obediente eguiteco Jangoycoaren inſpiracioei.
Gal. Certaco da Entendimentuaren Dona?
Err. Guri adicera emateco eguiac.
Gal. Eta Sabiduriaren Dona?
Err. Eguia oyes ongui juzgacera

91 *Chriſtiana.*

rà eguinaraſteco.
Gal. Eta Conſejuaren Dona?
Err. Jangoycoari conſultaceco gauza agradableac.
Gal. Eta Cienciaren Dona?
Err. Eſcogiceco ongui, conſultatu dena.
Gal. Eta Piedadearen Dona?
Err. Concertacendu arima Jangoycoarequi.
Gal. Eta Veldurraren, eta Fortalezaren Dona?
Err. Concertacendu ongui berarequi.
Gal. Bada au guciau eſtà Virtuten oficica?
Err. Virtutec ezarcengaytuſte arraciora, eta bearden leguera: eta donec Eſpiritu Sanduaren movimentuetarà.

Eſpiritu Sanduaren Frutuen gañean.

Gal. Erranzquizu Eſpiritu Sanduaren frutuac.
Err. Eſpiritu Sanduarē Frutuac dire amabi. Amen Jesvs.
Cer

92 *Dotrina*

Gal. Cer dire Eſpiritu Sanduaren Frutuac?
Err. Fruta arbolean becala, Virtuteen ſuavidaderic andiena, eta perfectoa.

CAPITVLO EMERETCI garrena.

Bienaventuranzaen gañean.

Gal. ERranzquizu Bienaventuranzac.
Err. Bienaventuranzac dirè zorzi. Amen Jesvs.
Gal. Cer dire Bienaventurāzac?
Err. Virtuteen, eta Eſpiritu Sanduaren donen obraric oberenac.
Gal. Nor dire Eſpiritu pobre dutenac?
Err. Nai eſtutenac honrraric, eta ez abraſtaſun chiquiric ere.
Gal. Nor dire Manſoac?
Err. Iraric, edo iraren movimenturic eſtutenac.
Gal. Nola dire lurraren jabeac?
Err. Berac, bere Jaun diren becala.
No-

93 *Chriſtiana.*

Gal. Nor dire negar eguitendutenac?
Err. Placer chiquiac ere uſtenditustenac.
Gal. Nor dire juſticiaren goſe, eta egarri direnac?
Err. Fervorearequi eguitendutenac bearden gucia.
Gal. Nor dire Miſericordioſoac?
Err. Choil piadoſo direnac: naiz campocoequi ere.
Gal. Nor dire bioz garvia dutenac?
Err. Mortificacen direnac beren paſsionetan.
Gal. Nor dire Pacificoac?
Err. Bere, eta berceren baitan baquea eguitendutenac.
Gal. Nor dire juſticiaren gatic padecicendutenac?
Err. Juſtician firme daudenac, perſeguicen badituſte ere.
Gal. Obra ebeo cergatic deicendire Bienaventuranzac?
Err. Cergatic ebetan dago mundu ontaco felicidadea: eta berce munduco eſperanza.
Nola

94 *Dotrina*

Nola Confessa, eta Comecatu bearden.

LEmbicioa, oroitu beardu bere becatues, eta ontaco pensatu bearditu irur gauza: non egonden: norequi ibiliden: eta cer oficioetan empleatuden: orrequi etorcendire becatuac memoriara.

Joan beardu Mandamentu gucietatic barrena, icusis celnetan erorden pensamentus: icces: edo obras: au eguynasgueros, consideratu beardu Jangoycoari eguyndion ofensa, eta bere arimari eguindion gaiza: damutubeardu dolore, eta urriquimentu andiarequi, eta proposito firmearequi ez beiñ ere becaturic eguyteco.

Iminibedi Confesorearen oñetan belaurico, guticoat apartaturic: ez Confesorearen aurcas, baycic aldean, eta beguiac lurrera beiracendutela: erran beardu Confesioa: eta erran beardizquio Confesoreari

Christiana. 95

ri cembat becatu mortalea eguyndituen, eta ezpadago seguro cembat diren, erran beardu guti gora vera cembat diren. Eta ez beinere utci becaturic alques: cergatic Jãgoycoari erracendizquio, Confesacedenean. Eta Sacrilegio andia da becatu mortalea isilcea confesioan: eta berdin berce alu dian dauca obligacio eguña erratera, eta confesio arraco gauza guciac berris confesacera; cergatic gaizqui Confesatucen.

Comecacera doayenean badaqui baruric egon bearducla. Comecaceracoan pensatu beardu, Jangoycoa eldudela orrequi egotera, eta orren arimansarcera. Eta comecatu asgueros ez bereala joan Elizatic, baicic graciac, eta esquerrac eman Jangoycoari, cergatic orren visitaccera etorriden.

Z4

96 *Dotrina*

Au aisquide chiquiendaco.

Liburu andian dago luceago andien, eta zarrendaco.

ICusi dituc aniz liburu debocio andiequi egun gucico, eta ordu gucietaco. Baña orida ongui Fraiden, eta serorendaco: baña ez berce gucien daco. Devocio galantea, eta facila Christio guciendaco da. Etciteracoan, eta vesticeracoan laur oracioac erratea: cein baytire cenacea, eta Paternosterra, Avemaria, eta Salvea. Credoa esta oracioa: an estugu deus escacen: baicic sineitacendugu an dagon gucia. Devocio onen arracioa da: cergatic Christoren Gurucea aurpeguian dramanari, ezin guertadaquioque gauza gaistoric, ez egunas. eta ez gauhas.

FINA.